

Dr. Masát András
rektor

Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem
Budapest

Ikt.szám: 486-1/2013
MAB-kód: D166

ÉRKEZETT 2014 JAN. 06

Tárgy: doktori iskola megfelelés

Tisztelt Rektor Úr!

A doktori iskolákról szóló 387/2012 (XII. 19.) kormányrendelet, valamint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság elvárásai (2013/6/II/1. sz. határozat) szerint a MAB értékelte az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem Interdiszciplináris doktori iskola és törzstagjainak jogszabályi és akkreditációs megfelelését, és az alábbiak szerint foglalt állást:

A MAB 2013/10/XI/65/2/624 számú. határozata:

Az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem 166 azonosítószámú állam- és jogtudományok, közgazdaságtudományok, politikatudományok, történelemtudományok besorolású doktori iskola a 2013. október 7-i állapot szerint **megfelel** a doktori iskolákkal szemben támasztott jogszabályi és akkreditációs elvárásoknak, ezért a doktori iskolát a MAB - a működési feltételek folyamatos biztosítása esetén - 2018-12-31-ig **akkreditálja**.

Indoklás:

A DI dokumentumai jól kidolgozottak, mindenre kitérnek, tartalmasak, innovatívak. A szabályzat tartalmazza a publikációs követelményeket. A DI 16 oldalas képzési terve szintén kiválóan kidolgozott, mindent tartalmaz, ami egy doktori iskolát jellemez, koherens a doktori iskola kutatási területével. Az interdiszciplináris doktori iskola nyolcoldalas minőségbiztosítása a kutatási célokat szolgálja, a DI minden célkitűzéséhez alkalmazkodó terveket tartalmaz, a korábbi hibákat, megjegyzéseket korrigálva gondoskodik a színvonalas működésről. A honlap a doktori adatbázisból elérhető. A mindenre kitérő önértékelés szintén alapos munkáról tanúskodik. Dokumentáltan bemutatja a fokozatszerzés eredményességének okait, a személyi, szervezeti hátterét. Az önértékelés reális.

Az Andrássy Egyetem oktatási és kutatási programjában alapítása óta központi szerepet tölt be a komplex, interdiszciplináris megközelítésű Közép-Európa kutatás. A képzési programból meggyőzően kiderül, hogy a különböző diszciplinárból érkező törzstagok - az állam- és jogtudomány, a gazdaságtudomány, a politológia és a történettudomány művelői - kölcsönösen gazdagítják az egyes szakirányok oktatási kínálatát. A DI által preferált témák, mint pl. kisebbségi kérdés a 20. században, nem is kutathatók eredményesen az interdiszciplináris megközelítés nélkül. A törzstagok kutatási területe és a DI oktatási kínálata összhangban van egymással. A képzésre jelentkezők, illetve felvettek száma 2010 óta folyamatosan emelkedik, s az utóbbi 2 évben megszerzett fokozatok a DI iskola működésének eredményességéről tanúskodnak.

Ellen Bost egész tudományos és szakmai pályája, vezetői ténykedése egyértelműen alkalmasá teszi a doktori iskola vezetésére. A DI vezetőjének tudományos fokozatai és kutatási témái egybeesnek a "Közép-Európa jövője az Európai Unióban" c. kutatási programmal.

A doktori iskola megfelelt törzstagjai:

- Anderheiden Michael (állam- és jogtudományok)
- Beckmann Klaus (közgazdaságtudományok)
- Binder Dieter Anton (történelemtudományok)
- Bos Ellen DI vezető (politikatudományok)
- Eckardt Martina (közgazdaságtudományok)
- Hansen Hendrik (politikatudományok)
- Hufeld Ulrich (állam- és jogtudományok)

- Kastner Georg (történelemtudományok)
- Masát András (történelemtudományok)
- Okruch Stefan (közgazdaságtudományok)
- Rode Reinhard (politikatudományok)
- Schubel Christian (állam- és jogtudományok)
- Suppan Arnold (történelemtudományok)

Budapest, 2013. december 6.

Üdvözlettel:

Balázs Ervin
a MAB elnöke

Tájékoztató a doktori iskolák 2013 őszi megfelelési vizsgálatának tapasztalatairól

A doktori iskolák 2013 októberében indult értékelése **megfelelési** vizsgálat. Ez azt jelenti, hogy a MAB most a doktori iskolák és törzstagjaik doktori kormányrendeletnek és MAB elvárásoknak való megfelelését értékelté-értékeli, de csak azon néhány doktori iskola esetében hozott-hoz új határozatot, melyek akkreditációjának hatálya 2013 végén vagy 2014 elején lejár. A többi doktori iskola esetében **nem születik most akkreditációs határozat**, csak **megfelelési vélemény**.

A doktori iskolák **többségének az akkreditációja** 2014. december 31-ig hatályos, ez **nem változik** a mostani értékeléssel. A mostani vizsgálat felkészülés a 2014. őszi, „éles”, akkreditációs értékelésekre. Azon doktori iskolák és törzstagok, amelyek, illetve akik a mostani MAB értékelés szerint valamilyen okból nem felelnek meg az elvárásoknak, a formai és tartalmi hiányosságok javítására felhívó jelzést kapnak. A MAB ezzel lehetőséget kíván biztosítani az érintett doktori iskoláknak és törzstagoknak a **2014. őszi akkreditációs értékelésekre való felkészülésre**, a most tapasztalható hiányosságok pótlására. A MAB a megfelelési vizsgálatnál a doktori iskolák működését kívánja segíteni, rámutatva azon pontokra, ahol a teljes megfeleléshez még tennivalók vannak. Arra is felhívjuk azonban a figyelmet, hogy a mostani megfelelés nem jelenti azt, hogy az adott DI/törzstag a követelményeknek jövőre is megfelel (pl. életkor miatt).

Az egyedi szakértői vélemények, a szakbizottságok és az *Egyetemi tanári és doktori kollégium* javaslatai alapján a MAB **2013. december 6-i ülésén** 120 doktori iskola megfelelési értékelését tűzte napirendre. (A további doktori iskolák megfelelési értékelése a MAB következő, 2014. január 31-i ülésén kerül napirendre.)

- A MAB **két doktori iskoláról** – lejáró hatály miatt – **új akkreditációs határozatot** hozott. (Ezek bekerülnek a www.doktori.hu nyilvános adatbázisba.)
- Néhány (9 db) **6 évnél nem régebben létesült** (180 kódszám feletti) doktori iskolára vonatkozóan **új törzstag(ok) bevonása** miatt született az új törzstag(ok) megfelelését rögzítő, **kiegészítő jellegű határozat**. (Bekerülnek a www.doktori.hu nyilvános adatbázisba.)
- A többi DI és törzstagjaik esetében **összegző megfelelési értékelést** fogadott el a Testület.

A doktori iskolákra vonatkozó határozatokat illetve összegzéseket – a jelen összefoglalóval együtt – megküldjük az érintett intézmény rektorának.

A doktori iskolai és törzstagi **megfelelési összegzések és értékelések** a megfelelési vizsgálat céljára a MAB szerverére lementett, **nem nyilvános** <http://doktori.mab.hu> **adatbázisban** olvashatók, a nyilvános adatbázishoz meglévő jogosultságok szerinti bejelentkezés után. Itt minden doktori iskolára és törzstagra vonatkozóan elérhető a jelenleg hatályos (többségében 2009-ben kelt) akkreditációs határozat és a mostani megfelelési összegzés is, az iskola ill. törzstag adatlapján a „MAB értékelés” sorban szereplő dátumra kattintva. A **nyilvános** (www.doktori.hu) **adatbázisban a mostani összegzések nem szerepelnek!**

Az alábbiakban összefoglaljuk a 2013 őszi megfelelési értékelések eddigi általános tapasztalatait.

1. A MAB többszöri figyelemfelhívása ellenére sok esetben előfordult, hogy **nem frissítették** a doktori iskolák, illetve a törzstagok **adatait** (képzési terv, DI honlap, intézményközi megállapodások, törzstagi publikációk, tudományometriai adatok, témavezetések, élő témakiírások, megtörtént védések). Kérjük, hogy ezek frissítése 2014 szeptemberére feltétlenül történjék meg.
2. A doktori iskoláktól a tevékenységükre, eredményeikre vonatkozó **önértékelést** legalább 5 évenként várja el a MAB, felhívjuk tehát a figyelmet, hogy legkésőbb a 2014 őszi akkreditációs értékelés előtt új önértékelést kell készíteni és az adatbázisba feltölteni.
3. Az egyidejűleg több doktori iskolában aktív törzstagok közül sokan nem figyeltek az egyes iskolákban végzett **tevékenységük százalékos megoszlási adataira**, nem ellenőrizték, nem frissítették azokat. Így fordulhatott elő, hogy 22 személy esetében az adott doktori iskolában törzstagként végzett tevékenységhányadra vonatkozóan 0% szerepelt. Az sem szerencsés, hogy sok esetben éppen abban a doktori iskolában, amelyben törzstagok, a részvételi arányuk alacsony,

több esetben jóval alacsonyabb, mint más DI-ben, ahol oktatóként, témahirdetőként vannak csak jelen. A MAB 2014 tavaszán frissíteni fogja akkreditációs elvárásait, s a törzstaggi tevékenységi arányra várhatóan 51%-os megfelelési minimumot fog kitűzni.

4. Több doktori iskolában egyes törzstagok kutatási területük tudományágának/ágainak megadásánál **egyáltalán nem jelölik meg annak az iskolának a tudományágát**, amelyben törzstagok, vagy azok kívánnak lenni. (Ez az egymással mély szakmai átfedésben lévő tudományágaknál, pl. kémiai tudomány és gyógyszerésztudomány, vagy biológiai tudomány és elméleti orvostudomány, stb., még elfogadható, más esetekben viszont kétséssé válhat a törzstaggi relevancia a DI tudományágában és kutatási területén.)
5. Egy személy – függetlenül attól, hogy hány felsőoktatási intézményben lát el oktatói feladatot – **akkreditációs szempontból csak egy ugyanazon intézményben vehető számításba, a képzés összes szintjén**. Nem lehet tehát valakit pl. törzstagként és mesterképzésben más-más intézményben figyelembe venni. Kérjük, hogy a törzstagok figyeljenek erre, s a doktori iskola vezetők ellenőrizzék, hogy iskolájuk törzstagjai valóban a doktori iskolát működtető intézménynek adták **akkreditációs nyilatkozatukat**.
6. Ismételten felhívjuk a figyelmet: az a törzstag, aki **MTA által támogatott egyetemi kutatócsoport** alkalmazottja az adott egyetemen, az adatbázisban „**egyetemi kutató**” beosztást **válasszon**; intézményközi megállapodásra ilyen esetben nincs szükség.
7. Több esetben szerepelnek az adatbázisban **elhunyt személyek**, többen ráadásul programvezetők (voltak), elhalálkozásuk időpontja nincs jelölve a személyi adatlapjukon, látszólag tehát élő, aktív személyek. (Az elhalálzási időpontot a DI adminisztrátora tudja felvinni az adatbázisba.)
8. Sok visszajelzést kaptunk a **10 publikációba beszámítható közlemények** ügyében. Ezeket megtárgyalva a MAB Testülete úgy döntött, hogy módosítani fogja a törzstaggi megfeleléshez figyelembe vehető közleménytípusok listáját, s a 2014. őszi értékelés során – minőségi megfontolásokat és az MTA illetékes bizottságainak álláspontját is figyelembe véve – bizonyos szakterületeken el fogja fogadni a **nívós konferencia kiadványokban** megjelent közleményeket. Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy várhatóan **továbbra sem** fogjuk saját, új eredményt közlő publikációnak tekinteni a gyűjteményes, tanulmánykötet **szerkesztését**. (Jelenleg sok törzstag 10 közleménye között vannak ilyen szerkesztői munkák feltüntetve.)
9. Sok doktori iskolában kívánatos a **törzstaggi korfa fiatalítása**. (Még olyan doktori iskola is van, amelyet a jelenlegi adatok szerint professor emeritus vezet. Ez nem felel meg a MAB elvárásainak.)
10. Javasoljuk az egyazon intézményben **azonos tudományágban működő doktori iskolák összevonását**.
11. A doktori iskolák működtetésében, s a doktori fokozatadásban illetékes intézményi szintű **testületek összetételét** a MAB most nem vizsgálta, s ezek vizsgálatát a 2014-es értékelésben sem tervezzük. Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy a mindenkor hatályos doktori kormányrendelet vonatkozó rendelkezéseit az intézményeknek maradéktalanul be kell tartaniuk, testületeiket az előírások szerinti összetételben kell működtetniük. Ez a doktori eljárások, az odaítélt doktori fokozatok hitelessége és törvényessége szempontjából az intézmények elemi érdeke!
12. A MAB tervezi, hogy a doktori iskolák következő akkreditációs értékelése során szűrőpróbaszerűen megvizsgál néhány, a doktori iskolában az utóbbi években készült és az adatbázisba feltöltött értekezést.

Budapest, 2013. december 20.

Balázs Ervin
a MAB elnöke